

Podle různých výzkumů se odhaduje, že na Ježíška věří většinou děti do šesti až sedmi let. Výjimky potvrzují pravidlo, a tak najdeme mezi dětmi i čtyřleté, které mají jasno v tom, že Ježíšek není, nebo takové, které si to ani nikdy nemyslely, protože jim ono vánoční tajemství rodiče nikdy netajili. V různých publikacích se také dočtete, že takové děti si připadají s odstupem času malinko ošizené. Nesudme, jestli to tak je, nebo ne.

Kam chodí

Je tu nádherný adventní čas. Čas, na který se těšíme, zažíváme takové to hezké vnitřní chvění. Každý jinak. V mateřských školách i na základních školách se kují pikle – připravují se vánoční besídky, vyrábějí se dárky. A každý rok řešíme jeden problém...

MGR. JANA PELECHOVÁ

Jak je to s Ježíškem?

Je to pěkně zapeklité. Na jedné straně vyrábíme dárky pro rodiče, chystáme besídku, a na druhé straně většina z nás pedagogů ráda tají, **jak to s Ježíškem opravdu je**. Děti jsou velmi všímavé a leckdy se stane, že někdo z nich ostatním prozradí, že Ježíšek není, že viděl dárky ve skříni.

Tajemství, nebo lež?

Pedagog je v takovou chvíli vystaven „horké chvílce“ – má dané dítě umlčet, nebo přiznat, že má pravdu?

Dodnes si pamatuji, že když jsem chodila do první třídy, jednou před Vánoci nám paní učitelka řekla, že nám chce sdělit něco moc důležitého. Měli jsme jistě tenkrát nastražené uši. Pronesla pak jen: „Milé děti, chtěla jsem vám říct, že už jste velké, a tak byste měly vědět, že Ježíšek není.“ Co bylo dál, si moc nepamatuji, protože **pro mě osobně nastal konec světa**. Vždyť maminka tvrdila, že Ježíšek existuje, že chodí, a já ho dokonce slyšela, jak zvoní po štědrovečerní večeři na zvoneček.

Přesně si vybavuji, jak jsem běžela po vyučování domů a tam plakala a vše žalovala mamince.

Co dělat, když se ve školce rozšíří zpráva, že Ježíšek není?

Musíte reagovat hned – protože **takové sdělení** (na rozdíl od mnohých jiných) **děti zachytí**. Klidně se domluvte, že si o tom budete povídat a že se sejdete v komunitním kruhu. Nechte dítě, které se zprávou přišlo, aby ji klidně zopakovalo. **Dejte prostor ostatním**, pokud chtějí něco říct, nějak reagovat. Poslouchejte a naslouchejte. Dost možná, že některé děti této zprávě věřit nebudou, protože jejich maminka a tatínek říkají, že Ježíšek existuje, a píšou mu dopis, co by si přály. Jiné možná znejistí a budou se ptát.

Šikovné odpovědi

Možná už je máte připravené. Jistě jich je víc, ale nejčastěji odpovídáme: *Někteří lidé tomu, že Ježíšek je, věří, jiní ne.*

Riziko – dítě se zeptá, čemu věříte vy – učitelé, rodiče. *Co myslíš ty?*

Odpovídat na dětskou otázku tímto způsobem je někdy velmi užitečné a otevírá to jistě prostor pro rozhovor.

Riziko – pokud se dítě zamyslí a řekne, že se domnívá, že Ježíšek je, ale je mu divné, kde bere penízky na všechny ty dárky, zeptá se, kde bydlí, jak vypadá – máte otázek víc než na začátku a pak už vás zachrání jedině odpovědět jasným ano nebo ne.

Ano – prozradit ono tajemství a třeba hned sdělit dítěti, že když jste byli malí, taky jste se takhle jednou maminky nebo paní učitelky ptali.

Ne – a dodat, že nevíte, že to nikdo neví, jak to vše Ježíšek stihne; pak už vše ale čeká další vysvětlování.

Děti pravdu unesou a tajemství zůstává

Všichni jsme to přežili, a tak se nemusíme bát, že bychom dětem způsobili velký šok, když jim začneme vyprávět ten jedinečný vánoční příběh o narození Ježíška a pak jim **sdělíme, že stejně tak jako lidé přinášeli dary Ježíškovi do Betléma, se teď**

Ježíšek?

vzájemně obdarovávají. Ačkoli nikdo z nás nemůže odhadnout, co se v hlavičkách předškolních dětí odehrává, šok nepřichází. Některé děti dokonce mávnou rukou a řeknou, že jim to bylo taky divné. Jiné dítě bude mít pocit, že už je veliké, když zná pravdu, a stejně si dál něco z tajemství ponechá pro sebe a ještě několik dalších let bude psát Ježíškovi dopis.

cestě mezi pravdou a pohádkovou vánoční lží, a do toho na každém kroku vidí červeno-bílého Santa Clause se spoustou dárků na saních i bez nich. Logicky ho napadne, jestli to není právě ten Ježíšek? Věřím, že v mateřských školách žádný takový nebývá, nepatří tam, nepatří ani sem, do Čech – to je můj názor, možná s nádechem patriotismu...

Psát Ježíškovi, i když... proč ne? Může se z toho stát krásný rodinný rituál, kdy každý ze členů rodiny napíše svůj dopis. Pokud v tom dítě nenecháte samotné, budete naladěni na stejnou vánoční pohádkově-skutečnou strunu. Vždyť ta chvíle, kdy přicházíme i my dospělí ke stromečku, je pohádková, tajemná a neopakovatelná. A Ježíšek k ní prostě patří. ■

Autorka pracuje jako učitelka ZŠ

” Děti mají rády tajemství – i my dospělí je máme rádi – a vánoční čas je časem tajemství, ne lži.

Neshodnou se ani psychologové

Pokud byste hledali zaručené rady, jak dětem sdělit pravdu o Ježíškovi, zjistíte, že ani psychologové nemají naprosto jasný totožný názor. Shodují se ale v tom, že dítě, které nastupuje do školy, většinou dokáže odlišit míru fantazie a reality. Je pro něj tedy snadné si Ježíška „uložit“ k princeznám a čertům do pohádky a nechat si jen jeho poselství, že se lidé na Vánoce vzájemně obdarovávají, protože se mají rádi.

Nelze ale jednoznačně říct, kdy ta správná chvíle pro odhalení pravdy nastává.

Ježíšek, nebo Santa Claus?

Další záležitost v předvánočním a vánočním čase. Jen si představte malé dítě, které je právě někde na

Sázka na pravdu

Vyplatí se, ačkoli je jistě namísto empatie a naladění se na děti, povídat si společně a společně naslouchat. Sázka na vhodně předanou pravdu je lepší, než hru hrát dál.

Ačkoli prozrazení vánočního kouzla může způsobit dětské zklamání, je lepší nelhat a třeba se i s dítětem domluvit, že pokud chce, tak si dál na Ježíška budeme hrát – pak dál může zvonit nařízený budík u stromečku, pak dál můžeme psát Ježíškovi dopis, aby „věděl“ ...

Pravda je někde uprostřed

Dovolím si sdílet zkušenost se svými dětmi. Nejstarší dcera „měla jasno“ a velmi brzy mi sama řekla, že Ježíšek dárky nosit nemůže, protože je malé miminko. A bylo po vysvětlování! Starší syn tak byl od své sestry velmi brzy taky poučen, ještě dřív než jsme to stihli udělat my. A mladší syn píše ještě v osmi letech Ježíškovi, přestože už tuší, že neexistuje, protože některé dárky dokonce vybíráme společně. Ale pak se pod stromečkem „najednou“ objeví dárky, o které si napsal a které jsme spolu nekupovali. Myslím však, že letos už nastane čas...